

Esitys Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatustiloksen (Eurajoki) kalataloudelliseksi tarkkailuohjelmaksi

Asia

KVVY Tutkimus Oy on tarkkailuvelvollisen puolesta toimittanut 30.9.2020 Varsinais-Suomen ELY-keskukseen hyväksyttäväksi esityksen Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatustiloksen kalataloudelliseksi tarkkailuohjelmaksi.

Esitetty tarkkailuohjelma perustuu Etelä-Suomen aluehallintoviraston Offshore Fish Finland Oy:lle 19.6.2018 antamaan lupapäätökseen nro 97/2018/2 (Dnro ESAVI/9566/2017, lupa voimassa 31.12.2029 saakka), jonka lupamääräyksen 14 mukaan kalankasvatuksen vaikutuksia merialueella sekä poistokalastuksen määrää ja tehoa on tarkkailtava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla ja vaikutuksia alueen kalakantoihin ja kalastukseen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailut voidaan suorittaa yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa. Tarkkailua tulee suorittaa myös silloin, kun laitos ei väliaikaisesti toimi tai toiminta on vähäisempää kuin lupa sallii. Ehdotukset tarkkailuohjelmiksi on toimitettava asianomaisille valvontaviranomaisille kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Tarkkailut tulee aloittaa ennen kasvatustoiminnan aloittamista. Ennen toiminnan aloittamista tai viimeistään ensimmäisenä toimintavuotena tulee selvittää kalankasvatustiloksen vaikutusalueen pohjaeläimistö ja rantavyöhykkeen vesikasvillisuus Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla. Jos tarkkailutulokset antavat siihen aihetta, voi asianomainen viranomainen tämän päätöksen estämättä myöhemmin muuttaa tarkkailuohjelmaa. Tarkkailujen tulokset on toimitettava tarkkailuohjelmissa määrättyin ajoin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja kalatalousviranomaiselle sekä Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailutiedot on vaadittaessa annettava myös asianosaisille nähtäviksi.

Ohjelmaesityksen sisältö

Ehdotettu toistaiseksi voimassa oleva kalataloudellinen tarkkailuohjelma sisältää vuodesta 2022 lähtien kolmen vuoden välein Kokemäenjoen ja sen suualueen merialueella jo käynnissä olevan yhteistarkkailun puitteissa tehtävät vapaa-ajankalastustiedustelut sekä Luvian edustan merialueella pyyntiruudulla 42 vuosittain tapahtuvan ammattikalastuksen seurannan Luonnonvarakeskukselta (Luke) saatavien pyynti- ja saalistietojen avulla.

Nähtävänäpito ja muistutusten ja mielipiteiden esittäminen

Tämä kuulutus pidetään nähtävänä 26.11.–10.12.2020 Eurajoen kunnan ilmoitustaululla. Tarkkailuohjelmaesitys on nähtävänä edellä mainitussa toimipaikassa. Lisäksi kuulutus ja ohjelmaesitys ovat nähtävänä ELY-

keskuksen Internet-sivustolla: www.ely-keskus.fi -> Varsinais-Suomi -> Ajankohtaista -> Kuulutukset.

Niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen), varataan tilaisuus tehdä muistutuksia tarkkailuohjelmaesityksestä. Muilla kuin asianosaisilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä asiasta. Muistutukset ja mielipiteet on toimitettava viimeistään 10.12.2020 ensisijaisesti sähköisesti osoitteella kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi (viitteeksi asian diaarinumero 1661/5723/2020) tai postitse ELY-keskuksen Turun toimipaikkaan PL 236, 20101 Turku.

Tämä kuulutus on julkaistu 19.11.2020 Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kyseisestä julkaisemisajankohdasta.

Lisätietoja

Kalastusbiologi Mika Sivil, puhelimitse 0295 023 045 tai sähköpostilla mika.sivil@ely-keskus.fi

Kaupunkia/kuntaa pyydetään palauttamaan tämä kuulutus mahdollisimman pian nähtävänäoloajan päätyttyä Varsinais-Suomen ELY-keskukseen nähtävänäpitotodistuksella varustettuna (postitse Turun toimipaikkaan PL 236, 20101 Turku tai skannattuna kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi)

The KVY logo is located in the top right corner. It consists of the letters 'kvvy' in a white, lowercase, sans-serif font, centered within a blue, rounded rectangular shape that has a wavy bottom edge. The blue shape has a subtle gradient from dark blue to a lighter blue at the top.

kvvy

Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatuslaitoksen kalataloudellinen tarkkailuohjelma

KVY Tutkimus Oy

OHJELMA

2020

nro 968/20

Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatuslaitoksen kalataloudellinen tarkkailuohjelma

Tekijä:

KVVY Tutkimus Oy / Tampere
Sami Ojala, Kalastotutkija, FM

SISÄLTÖ

1. TARKKAILUN PERUSTE.....	1
2. OFFSHORE FISH FINLAND OY:N KALANKASVATUSTOIMINTA.....	2
3. TARKKAILUALUEEN YLEISKUVAUS.....	3
4. TARKKAILUALUEEN KALATALOUDELLINEN TILA.....	3
5. KALATALOUDELLINEN TARKKAILUOHJELMA LUVIAN EDUSTAN MERIALUEELLE	4
5.1 Vapaa-ajankalastajille kohdennettu kalastustiedustelu.....	4
5.2 Ammattikalastuksen seuranta	5
6. TULOSTEN RAPORTOINTI	5

VIITTEET

Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatuslaitoksen kalataloudellinen tarkkailuohjelma

1. Tarkkailun peruste

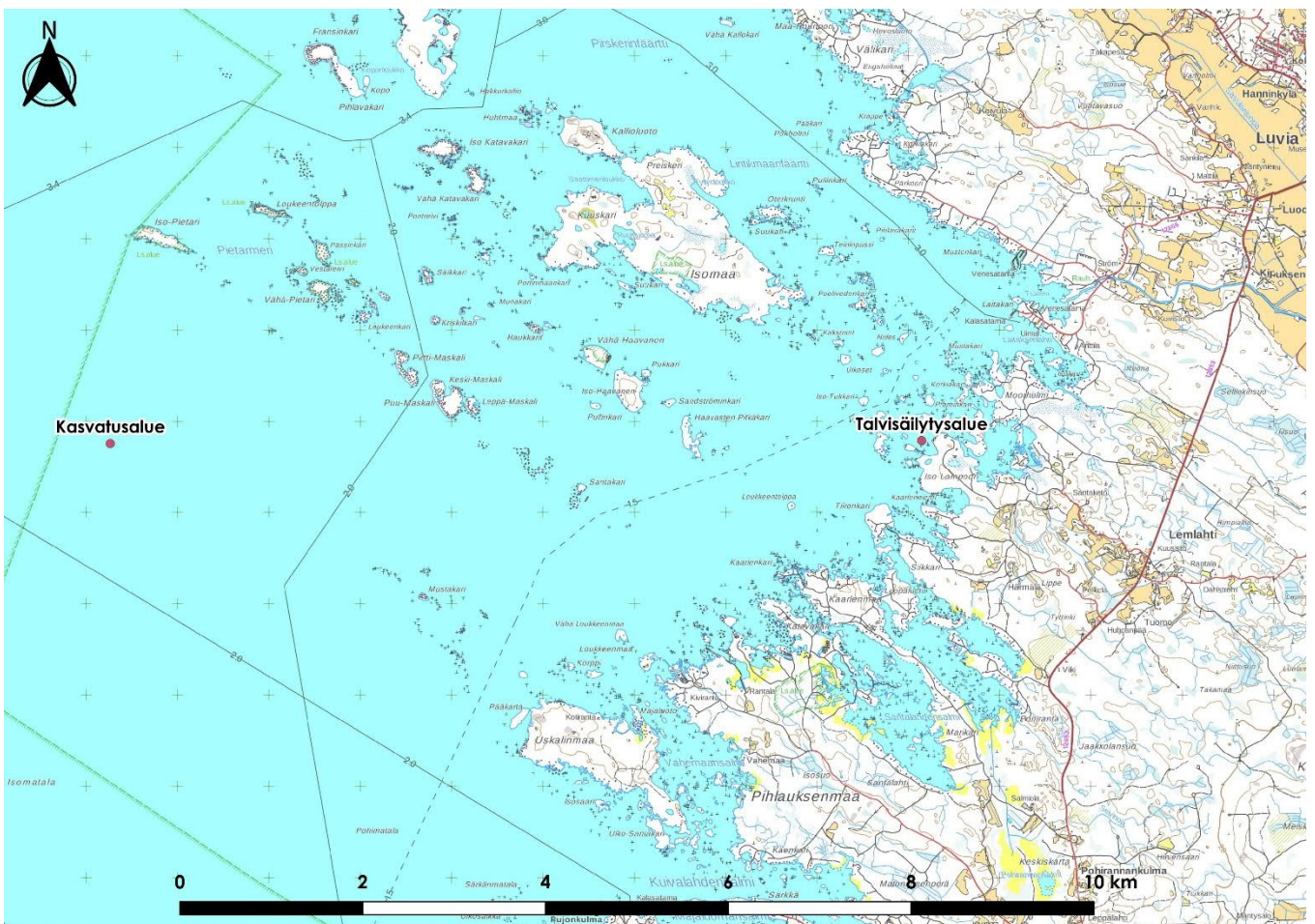
Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatuslaitoksen velvoitetarkkailu perustuu Etelä-Suomen aluehallintoviraston lupapäätökseen 97/2018/2. Päätöksestä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi kaikki aluehallintoviraston päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskeneet vaatimukset päätöksellään 19/0231/2.

Kyseessä on uusi kasvatuslaitos, jonka toiminta aloitetaan ympäristöluvan myöntämisen jälkeen. Luvan saaja on veloitettu tarkkailemaan kasvatustoiminnan vaikutuksia alueen kalakantoihin ja kalastukseen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Toiminnanharjoittajalle on määrätty myös Varsinais-Suomen ELY-keskukselle vuosittain maksettava kalatalousmaksu, jonka arvo oli määääämishetkellä 6 000 €. Kalatalousmaksuvarat käytetään kalankasvatuksesta aiheutuvien kalataloudellisten haittojen ehkäisemiseen vaikutusalueilla.

2. Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatustoiminta

Kalankasvatuksen on suunniteltu tapahtuvan Luvian edustan ulkomerialueella, noin 10 km rannikosta ja noin 2 km Iso-Pietarin saaresta etelään yleisellä vesialueella 51-894-1-1 ja 442-894-1-1 (kuva 2.1). Kasvatussyksikön sijaintipaikan keskikohdan ETRS-TM35FIN koordinaatit ovat: N 6 811 757, E 199 264. Talvisäilytyksen on suunniteltu tapahtuvan Lemlahden kylässä sijaitsevan Iso-Lampoorin niemen edustalla. Huoltotukikohta sijaitsee KalaValtanen Oy:n omistamissa tiloissa Iso-Lampoorin niemessä Lemlahden kylässä noin 9,7 km etäisyydellä suunnitellusta kasvatusalueesta. Toiminnanharjoittajalla on voimassa olevat vuokrasopimukset kalankasvatuspaikkaa varten tarvittavista vesialueista 51-894-1-1 ja 442-894-1-1 ja talvisäilytyspaikkaa varten tarvittavasta vesialueesta 442-403-3-5.

Kalankasvatus ajoittuu avovesikaudelle ajalle 16.5–30.9. Kasvatus tapahtuu ympyrän muotoisissa verkkokasseissa, joiden on halkaisija 38,6 m ja syvyys 12 m. Verkkokassien lukumäärä on 12 kpl. Verkkokassien yhteistilavuus on 168 500 m³ ja yhteispinta-ala enintään 10 000 m². Lupa koskee noin 600 000 kg:n kalamäärää vuotuisena lisäkasvuna ilmaistuna. Luparatkaisun mukaisesti kalankasvatuksessa kalojen ruokintaan käytettävä rehu saa sisältää enintään 5 100 kg fosforia ja enintään 44 000 kg typpeä vuodessa. Toiminnasta aiheutuvat laskennalliset ravinnepäästöt ovat 2 800 kg fosforia ja 27 000 kg typpeä vuodessa. Talvisäilytyksessä rehu saa sisältää enintään 78 kg fosforia ja enintään 660 kg typpeä vuodessa, mikä tarkoittaa enintään 10 000 kg rehua talvikautta kohden.

Kuva 2.1. Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatus- ja talvisäilytysalueen sijainti Luvian edustan merialueella. (Taustakartta: © Maanmittauslaitos, 9 / 2020).

3. Tarkkailualueen yleiskuvaus

Tarkkailualue sijoittuu Selkämeren eteläosaan, Luvian edustan ulkomerialueelle, Iso-Pietarin saaren etelä-lounaispuolelle. Vesisyvyttä alueella on 13–19 metriä ja veden vaihtuvuus on tehokasta. Luvian edustan merialue on tyypillistä Selkämeren rannikkoaluetta. Sisäsaaristo on sokkeloinen saarten ja karien rikkoma varsin matala merialue. Syvyys on suurella osalla sisäsaariston aluetta 5 metriä tai vähemmän. Luvian sisäsaaristoa voidaan pitää lievästi rehevänä rehevyytensä ollessa ulkosaaristoa korkeampi. Ulkosaaristo on sisäsaaristoa syvempää, karumpaa ja avoimempaa merialuetta. Saaristoa on varsin kapealla vyöhykkeellä ja ulkomeri alkaa jo alle 10 kilometrin päässä rannikosta. Vesisyvyys kasvaa hitaasti ulkosaaristosta ulkomerta kohti ja 20 metrin syvyys saavutetaan vasta noin 10–20 kilometrin etäisyydellä rannikosta. Merialueen ekologinen tila on Luvian sisä- ja ulkosaariston alueella Varsinais-Suomen ELY-keskuksen päätöksen mukaan hyvä.

Luvian saariston eteläosassa sijaitsevan Iso Lampoorin pohjoispuolella mereen laskee Harjajuopa, joka virtaa peltovaltaisten alueiden läpi. Lisäksi Harjajuopaan johdettiin vuoteen 2009 asti Luvian kunnan jätevedet. Verkkolahden alueella mereen laskevat Taalinlahdenoja ja Sassilanjuopa kulkevat myös peltovaltaisten alueiden läpi. Eurajoen suisto sijaitsee välittömästi Luvian merialueen eteläpuolella.

4. Tarkkailualueen kalataloudellinen tila

Kokemäenjoen ja sen edustan merialueen kalataloudellista tarkkailua on toteutettu yhteistarkkailuna 1970-luvulta lähtien. Nykyiseen tarkkailuohjelmaan sisältyy mm. kolmen vuoden välein tehtävä vapaa-ajankalastajille kohdennettu kalastustiedustelu, jonka tiedustelualueeseen kuuluu myös Luvian edustan merialue (Piironen 2007). Viimeisimmät kalastustiedustelun tulokset ovat Luvian edustan merialueen osalta esitetty Kalataloudellinen velvoitetarkkailu Porin edustan merialueella vuosina 2014–16 -raportissa (Väisänen 2018).

Luvian edustan merialueella kalasti tiedustelun mukaan 1 277 ruokakuntaa vuonna 2016, mikä oli lähes 1000 ruokakuntaa vähemmän kuin vuonna 2013. Myös kokonaispyyntiponnistus laski noin puoleen aiemmasta. Luvian edustan merialueella vapaa-ajankalastajat käyttivät runsaasti seisovia pyydyksiä. Seisovien pyydysten osuus oli peräti 73 % alueen kokonaispyyntiponnistuksesta. Pyyntiponnistuksella mitattuna eniten käytetyt pyyntimenetelmät olivat 36–46 mm verkot, joiden osuus oli yli 53 %. Saaliista 46 % saatiin edellä mainitun silmäkoon verkoilla ja seuraavaksi eniten heittoavalla (17 %). On kuitenkin huomioitava, että tiedustelu on lähetetty vain Luvian kunnan alueella asuville ruokakunnille. Lähialueella asuvien kalastus todennäköisesti eroaa ulkopaikkakunnilta saapuvien vapaa-ajankalastajien pyynnistä: pitkien matkojen takaa alueelle saapuvat kalastajat tuskin pyytävät seisovilla pyydyksillä, vaan kalastus tapahtuu pääosin vapavälineillä. Luvian edusta (erityisesti Säpin alue) on tunnettua merilohen uistelualuetta, jonne kalastajia saapuu keväisin pitkienkin matkojen takaa.

Vuonna 2016 vapaa-ajankalastajien kokonaissaalis oli Luvian edustan merialueelta noin 85 000 kg, joka jäi 50 000 kg vuoden 2013 tasosta ja huomattavasti vuoden 2010 tasosta (210 000 kg). Ruokakuntakohtainen saalis heikkeni noin 20 kg:lla. Eniten heikkenivät ahvensaaliit. Runsaimmat saalislajit olivat ahven (29 %), särki (22 %) ja hauki (16 %). Vuonna 2016 silakkasaalis (11 000 kg) kasvoi vuoden 2013 erittäin matalasta saalistasosta (2600 kg), mutta oli kuitenkin vain neljäsosan vuoden 2010 tasosta (42 000 kg). Vuonna 2013 Luvian edustan siikasaalis laski 15 000 kg:sta 5 000 kg:aan ja taso oli sama vuonna 2016. Vapaa-ajankalastajien taimen- ja lohisaaliit olivat vuonna 2016 vähäisiä verrattuna aikaisempiin tiedusteluvuosin.

Kokemäenjoen yhteistarkkailussa on seurattu vuosittain ammattikalastajien saaliita merialueen pyyntiruuduilla 37 ja 42. Pyyntiruudun 42 alueeseen kuuluu Luvian edustan merialue. Luvian edustan merialueen ammattikalastus on ollut lähes kokonaan perinteistä verkkokalastuksesta. Viimeisten kuuden vuoden aikana verkkokalastus on kuitenkin voimakkaasti vähentynyt 60 000 pyydysvuorokauden tasosta nykyiselle noin 20 000 pyydysvuorokauden tasolle. Vuosina 2014–16 pyydysvuorokausien määrä vaihteli 17 000–27 000 pyydysvuorokauden välillä. Muiden pyyntimenetelmien käyttö on ollut alueella vähäistä.

Vaikka ammattikalastajien määrä on laskenut huomattavasti tarkkailun aikana, on ammattikalastuksen saalis viimeisten neljän vuoden aikana kasvanut hieman. Vuosien 2014–16 kokonaissaalis vaihteli noin 500 000 ja 700 000 kg välillä. Saaliin kasvusta huolimatta taso on alhainen verrattuna 1990-luvun saalismääriin. On kuitenkin huomioitava, että ammattikalastajien kokonaissaalis on muodostunut viimeiset kuusi vuotta lähes kokonaan rannikkoalueen läheisyydessä pyydetystä saaliista. Vielä 1990-luvulla troolilla saatu saalis muodosti huomattavan osan ammattikalastuksen kokonaissaaliista.

5. Kalataloudellinen tarkkailuohjelma Luvian edustan merialueelle

Kalataloudellisen tarkkailun tavoitteena on seurata Offshore Fish Finland Oy:n kalankasvatustoiminnan vaikutuksia Luvian edustan merialueella tapahtuvaan kalastukseen ja alueen kalakantoihin. Luotettavan kuvan saamiseksi tarkkailua on kehitettävä ja tarkkailumenetelmiä muutettava tarpeen vaatiessa. Mikäli jokin tarkkailumenetelmä tai tarkkailun aikataulutusta todetaan tarkkailuun soveltumattomaksi, voidaan tarkkailuohjelmaan tehdä muutoksia Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

5.1 Vapaa-ajankalastajille kohdennettu kalastustiedustelu

Luvian edustan merialueella tapahtuvaa vapaa-ajankalastusta tarkkaillaan kolmen vuoden välein tehtävällä kalastustiedustelulla. Tiedustelulla seurataan tarkkailualueella tapahtuvaa kalastusta ja saaliita sekä selvitetään kalastusta haitanneita tekijöitä sekä niiden voimakkuutta. Tiedustelun toteutus sisällytetään Kokemäenjoen ja sen sualueen merialueella jo käynnissä olevaan yhteistarkkailuun (Piironen 2007). Tiedustelu on tehty viimeksi koskien vuoden 2019 kalastusta. Seuraava tiedustelu lähetetään keväällä 2023 koskien vuoden 2022 kalastusta.

Tiedustelu kohdistetaan väestötietojärjestelmäotantana tarkkailualueen kunnissa vakituisesti asuville tai niissä vapaa-ajan asunnon omistaville henkilöille. Vastaukset pyydetään kuitenkin ruokakuntakohtaisesti eli tiedustelulomakkeet lähetetään vain yhdelle henkilölle per ruokakunta. Tiedustelu toteutetaan postikyselynä, jossa on kolme kontaktikertaa. Ensimmäisellä ja kolmannella kierroksella lähetetään vastauslomake saatteineen. Toisella kontaktikerralla lähetetään pelkkä kehoituskirje. Tiedustelu voidaan toteuttaa osittain tai kokonaan myös sähköisesti mahdollisuuksien mukaan.

Tiedusteluaineistosta lasketaan arviot kalastuksen määrästä, pyyntiponnistuksesta ja saaliista. Lisäksi kalastusta haitanneiden tekijöiden voimakkuutta arvioidaan vastausten perusteella laskettujen haitta-asteiden (1–4) avulla.

5.2 Ammattikalastuksen seuranta

Luvian edustan merialueella, pyyntiruudulla 42 tapahtuvaa ammattikalastusta seurataan vuosittain Luonnonvarakeskukselta (Luke) saatavien pyynti- ja saalistietojen avulla. Lukelta saatavista tiedoista pystytään erittelemään Luvian edustan merialueen pyyntitiedot ja alueelta saatu saalis muista pyyntiruudun 42 alueista. Lisäksi tiedoista saadaan eriteltyä avomerellä tapahtunut pyynti rannikkoalueella tapahtuneesta pyynnistä.

6. Tulosten raportointi

Tarkkailutuloksista laaditaan raportti kolmen vuoden välein tiedustelun toteutusvuoden loppuun mennessä. Seuraava tiedustelu toteutetaan keväällä 2023 koskien vuoden 2022 kalastusta. Ammattikalastuksen seuranta ei raportoida vuosittain, vaan vuosittain kerätyistä pyynti- ja saalistiedoista koostetaan raportti kolmen vuoden välein. Raportit toimitetaan työn tilaajan lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle, Rannikon kalatalouspalveluun, Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalueelle sekä Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

KVVY Tutkimus Oy

Tekijä:

Kalastotutkija, FM

Sami Ojala

Hyväksynyt:

Osaston johtaja

Jukka Lammentausta

Viitteet

Piironen, O. 2007. Kokemäenjoen ja Porin edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailuohjelma. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry. Kirje nro 590/OP. 9 s.

Väisänen, A. 2018. Kalataloudellinen velvoitetarkkailu Porin edustan merialueella vuosina 2014–16. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry. Julkaisu 792. 44 s.